

підкреслюється корисний вплив інших форм штучного інтелекту на досвід студентів, пов'язаний зі створенням зображень і відео [3].

Таким чином, актуальною проблемою підготовки педагогів професійного і профільного навчання є відповідність змінам технологічної сфери і досягненням психології та педагогіки. Сьогодні складаються умови для формування універсального фахівця з високою технологічною культурою, потрібного країні для сталого розвитку, яке здійснюється у загальній та професійній школі.

Список використаних джерел

1. Human Security Webinar Series – Technology & Human Security. URL: <https://worldacademy.org/conference-page/waas-talks-series/technology-amp-human-security/>

2. Technology for a Secure, Sustainable and Superior Future: Report Technology as a Force for Good. 2023 (January), 91 p. URL: https://www.forcegood.org/frontend/img/2023-report/pdf/Technology_as_a_Force_for_Good_Report_2023.pdf

3. Cohn J. How will AI alter the student experience? Experts weigh in. 2023 (August). URL: https://www.universityworldnews.com/post.php?story=2023081013030232&utm_source=linkedin&utm_medium=social&utm_id=AIHE-2023-09

ДО ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ТЕХНІКИ В ТРУДОВОМУ НАВЧАННІ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Цибулько Г. Я.

кандидат педагогічних наук, доцент

кафедри педагогіки та методики технологічної і професійної освіти, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», м.Слов'янськ

Пшеничний М. В.

кандидат педагогічних наук, ст. викладач

кафедри педагогіки та методики технологічної і професійної освіти, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», м.Слов'янськ

У сучасних умовах реалізації завдань Нової української школи питання формування позитивної мотивації до навчання у школярів набуває особливої значущості і актуальності, адже мотивація – одна з

найважливіших умов успішності або неуспішності навчання дитини [1]. Не секрет, що менш здібний учень з високим рівнем мотивації може досягти вищих результатів у навчанні, чим дуже здатний, але з низьким рівнем мотивації. Успіхи в навчанні безпосередньо залежать від прагнення і наполегливості учня, від його бажання і уміння вчитися. Використання засобів нових інформаційних технологій дозволяє підсилити мотивацію навчання школярів, відкриває резерви освітнього процесу і особистостей його учасників: учнів і вчителів.

У всіх сферах освіти ведуться пошуки способів інтенсифікації і швидкої модернізації системи підготовки, підвищення якості навчання з використанням комп'ютерних технологій. Використання комп'ютерних технологій в навчальному процесі дає можливість застосовувати в педагогічній практиці педагогічні розробки, які дозволяють інтенсифікувати навчальний процес, реалізувати ідеї розвиваючого навчання. Постійне зростання можливостей комп'ютерних технологій, як інструменту людської діяльності і принципово нового засобу навчання, привело до появи нових методів і організаційних форм навчання і швидшого їх впровадження в навчальний процес[2].

У постанові № 494 Кабінету Міністрів. «Про затвердження Державної цільової програми впровадження у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів інформаційно- комунікаційних технологій на період до 2025 року» затверджено Державну цільову програму впровадження у освітній процес закладів загальної середньої освіти інформаційно-комунікаційних технологій [4], що має дати змогу:

- поліпшити якість шкільної освіти, створити механізм її стійкого інноваційного розвитку, варіативності та індивідуалізації навчання;
- забезпечити загальноосвітні навчальні заклади доступом до глобальних інформаційних ресурсів з використанням високошвидкісних каналів;
- забезпечити доступ учнів і вчителів загальноосвітніх навчальних закладів до високоякісних локальних і мережних освітніх інформаційних ресурсів;
- створити та використати у навчальному процесі сучасні електронні навчальні матеріали та організувати ефективний доступ до них через Інтернет;
- створити умови для здобуття повноцінної освіти, соціальної адаптації та реабілітації дітей з обмеженими можливостями та дітей, які перебувають на довготривалому лікуванні;

– сформувати дистанційну систему виявлення обдарованих учнів, налагодити їх ефективний електронний зв'язок з провідними фахівцями та вченими;

– забезпечити розвиток інформаційної взаємодії та інтеграцію загальноосвітніх навчальних закладів у світовий інформаційний освітній простір.

Тому наша увага до цієї проблеми пояснюється насамперед тим, що потенціал використання інформаційних технологій в навчальному процесі взагалі, а особливо під час реалізації методу проєктів на уроках з технологій в загальноосвітній школі досить значний, проте дидактичні основи його організації та проведення, а також шляхи реалізації розроблені недостатньо.

Сучасна школа, крім озброєння учнів конкретними знаннями основ наук, повинна наділити їх також визначеними вміннями і навичками у постійному самостійному поповненні своїх знань, тобто створювати умови для саморозвитку особистості учнів. Одним зі шляхів досягнення зазначеної мети є послідовне використання комп'ютерної техніки у навчанні. Однак, пошук нових шляхів вироблення елементів комп'ютерної грамотності школярів, потребує глибокого психолого-педагогічного обґрунтування. Необхідна особлива методика і випробувані програмні засоби для навчання учнів загальноосвітніх шкіл [3].

Сучасне суспільство зазнає великих фундаментальних змін у галузях діяльності та їх структурі, витoki яких криються в нових способах створення, збереження, передачі та використання інформації. Саме комп'ютерні технології є проявами інформаційної революції.

Використання комп'ютерних технологій у школі є достатньо складною проблемою, що вимагає детального наукового вивчення, психолого-педагогічного обґрунтування. Спроби вести регулярне навчання за допомогою комп'ютерних програм часто зазнають невдачі у першу чергу тому, що через недосконалість програмних засобів не вдається дістати явну перевагу використання комп'ютерних технологій перед традиційними формами навчання. Інша важлива причина – комп'ютер не завжди є загальнодоступним засобом навчання. Тривалий час ні вчителі, ні учні не були готові сприйняти комп'ютер як навчальний засіб. Не всі розроблені нині методики комп'ютерного навчання є досконалими.

На сучасному етапі інформатизації ситуація змінюється, та виникають нові завдання, оскільки кількість навчальних програмних засобів, що випускаються на ринок, настільки велика, що необхідне детальне їх вивчення та обґрунтування. Комп'ютерне навчання можна вважати новою

освітньою галуззю, і для школи це є дуже актуальним, бо саме тут виховуються майбутні спеціалісти, що працюватимуть в інформаційному суспільстві. Комп'ютер стає звичним засобом пізнання навколишнього світу, таким як для попередніх поколінь була книга.

Інформація – явище незрівнянно більш давнє, ніж сама людина. Уже природа у процесі своєї еволюції передавала закодовану інформацію у рослинах і живих організмах. Ще з перших своїх кроків люди шукають і знаходять нові засоби передачі, збереження та обробки інформації. Однак ніколи раніше людство не накопичувало інформацію й знання настільки стрімкими темпами. Тому закономірним є те, що жодна галузь людської діяльності не зазнала такого розвитку як інформаційні технології. Саме вони були покликані збільшити ефективність та зручність використання різноманітних видів інформації. За останні десятиріччя інформаційні технології зазнали такого глобального поширення, що зараз уже важко уявити життя сучасної людини без них. На сучасному етапі можна без особливих труднощів навести приклади використання інформаційних технологій у всіх галузях: від освіти і до менеджменту. Сьогодні успіх буде мати та фірма, той заклад, який володіє найсучаснішими комп'ютерними технологіями.

Технологія – це комплекс наукових та інженерних знань, реалізованих у прийомах праці, наборах матеріальних, технічних, енергетичних, трудових факторів виробництва, засобах їх об'єднання для створення продукту або послуги, що відповідають певним вимогам. Тому технологія нерозривно пов'язана з машинізацією виробничого або невиробничого.

Поняття „інформаційні технології” з'явилося з виникненням інформаційного суспільства, основою соціальної динаміки в якому є нетрадиційні, матеріальні, а інформаційні ресурси (знання, наука, організаційні чинники, інтелектуальні здібності людей, їх ініціатива й творчість). Докладно появу та перспективами розвитку інформаційних технологій досліджував академік В.М. Глушков. На його думку, інформаційна технологія – це людино-машинна технологія збирання, оброблення та передавання інформації.

Дослідження дидактичних проблем та перспектив розвитку нових інформаційних технологій проводили педагоги, психологи, науковці нашої країни й країн дальнього зарубіжжя (М. Жалдак, Ю. Машбіц, С. Пейперту, І. Роберт та ін.) [5]. У сучасному суспільстві дослідження поняття інформаційних технологій продовжуються. Проте, сьогодні можна вважати, що поява нових інформаційних технологій передачі та одержання

інформації відкриває нові можливості для застосування комп'ютерів у навчальному процесі.

Дослідник О. Павленко щодо зазначеного питання говорить, що поява інформаційних технологій сьогодні визначила перехід від індустріального суспільства до інформаційного й це зумовило застосування нових підходів в організації пізнавальної діяльності учнів. Одним із провідних напрямів модернізації сучасної освіти стало впровадження в освітній процес новітніх комп'ютерних систем, які народжують нові форми навчання та специфічний навчальний зміст.

Існує декілька точок зору щодо розвитку інформаційних технологій із використанням комп'ютерів, що визначаються різноманітними ознаками поділу. Загальним для усіх викладених нижче підходів є те, що з появою персонального комп'ютера почався новий етап розвитку інформаційної технології. Основною метою стає задоволення персональних інформаційних потреб людини як для фахової сфери, так і для побутової. Інформатизація сучасного суспільства є процесом активного використання інформаційної техніки для обробки та поширення інформації.

Аналіз літературних джерел дозволяє стверджувати, що термін „Нові інформаційні технології” визначається як сукупність методів і технічних засобів збирання, переробки, збереження і подання інформації з метою розповсюдження знань людей та розвитку їх можливостей щодо керування технічними засобами інформації. Звідси слід визначити, що складовими нових інформаційних технологій є засоби і методи НІТ.

Підводячи підсумки, зауважимо, що за допомогою комп'ютера проведення уроків, вправ, контрольних і лабораторних робіт, а також оцінювання успішності стає ефективнішим, а величезний потік інформації – досяжним. Тобто, комп'ютери служать підмогою, яка дозволяє заощадити час і зробити роботу ефективнішою, підвищити ефективність навчання, поліпшити аналіз та оцінювання рівня знань учнів, звільнити більше часу для надання допомоги учням, сприяє розвитку інтересу учнів до предмету, стимулюванню пізнавальної, творчої активності і самостійності школярів, формуванню комунікативних навичок, забезпечити об'єктивний контроль знань, якості засвоєння матеріалу учнями та допомагає здійснити пошук інформації, вирішити більшу кількість завдань (і зменшити домашнє завдання), проаналізувати результати, скористатися графічними можливостями комп'ютера. Таким чином, нові інформаційні технології, які застосовуються методично грамотно під час реалізації методу проєктів на уроках обслуговуючої праці в загальноосвітній школі, підвищують

пізнавальну активність учнів, що, поза сумнівом, приводить до підвищення ефективності навчання.

Проте, на наш погляд, комп'ютер не може повністю замінити вчителя. По-перше, саме вчитель має можливість зацікавити учнів, викликати допитливість, завоювати їх довіру; по-друге, він може спрямувати їх увагу на ті або інші важливі аспекти предмету; по-третє, відзначити їх старанність та знайти шляхи спонукання до навчання.

Список використаних джерел

1. Боринець Н. І. Методичні рекомендації щодо викладання трудового навчання у 2017–2018 навчальному році. URL: <http://media.ipro.kubg.edu.ua/?p=1202>.

2. Гаргін В. В. Застосування методу проєктів у процесі трудової підготовки учнів: *збірник наукових праць* «Педагогіка та психологія». Вип. 56. Харків, 2017. С. 186–194.

3. Дятленко С. М., Лещук Р. М., Медвідь О. Ю. Трудове навчання 5–9 класи: *практичний посібник для вчителів* / за заг.ред. А. І. Терещука. Харків: Ранок, 2017. 128 с.

4. Кузьменко Ю. В. Підготовка вчителів до реалізації проєктно-технологічної діяльності у трудовому навчанні школярів (1991–2015 рр.). Вінниця, 2009, 574 с. URL: http://ito.vspu.net/conference15/15_11/Kyzmenko.pdf.

5. Мачача С. Формування проєктно-технологічної культури учнів основної школи дис. канд. пед. наук. зі спец. 13.00.02 – теорія та методика трудового навчання. Київ, 2010. 234 с. С. 8.

РОЛЬ МЕНТАЛЬНИХ КАРТ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Маринченко І.В.

кандидат педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри професійної освіти та комп'ютерних технологій

Глухівського національного педагогічного університету імені
Олександра Довженка, м.Глухів

Сучасний етап розвитку світової педагогічної науки характеризується утвердженням інновацій як важливого чинника суспільного відтворення, здатного забезпечити сталий економічний розвиток на основі досягнення